ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 22ας Ιουνίου 2005 *

Στην υπόθεση T-19/04,

Metso Paper Automation Oy, με έδρα το Ελσίνκι (Φινλανδία), εκπροσωπούμενη από τον J. Tanhuanpää, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από την S. Laitinen,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 17ης Νοεμβρίου 2003 (υπόθεση R 842/2002-1), η οποία αφορά αίτηση καταχωρίσεως του κοινοτικού λεκτικού σήματος PAPERLAB,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

METSO PAPER AUTOMATION κατά ΓΕΕΑ (PAPERLAB)

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, πρόεδρο, P. Mengozzi και I. Wiszniewska-Białecka, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Ιανουαρίου 2004,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 26 Απριλίου 2004,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 16ης Φεβρουαρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 13 Φεβρουαρίου 2002, η προσφεύγουσα υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα)

(ΓΕΕΑ) αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί.

2 Το σήμα για το οποίο υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως είναι το λεκτικό σημείο PAPERLAB.

3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν στην κλάση 9 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και περιγράφονται ως εξής: «εξοπλισμός πληροφορικής και όργανα ελέγχου και δοκιμής χαρτιού».

4 Με απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2002, ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως, βάσει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94, για τον λόγο ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα στερούνταν διακριτικού χαρακτήρα και ήταν περιγραφικό των οικείων προϊόντων κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β΄και γ΄, του κανονισμού 40/94.

5 Στις 14 Οκτωβρίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της αποφάσεως του εξεταστή.

6 Με απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2003, που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα με έγγραφο της 20ής Νοεμβρίου 2003, το πρώτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ, αφενός, επικύρωσε την απόφαση του εξεταστή καθό μέρος απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του κανονισμού 40/94 και, αφετέρου, ανέπεμψε την υπόθεση στον εξεταστή προκειμένου να δοθεί συνέχεια στην αίτηση καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.

Αιτήματα των διαδίκων

7 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση καθό μέρος απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού σήματος PAPERLAB βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

8 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

9 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει ένα μόνο λόγο ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.

Επιχειρήματα των διαδίκων

10 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το σήμα PAPERLAB δεν είναι περιγραφικό των προϊόντων για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως, αλλά έχει απλώς υποδηλωτικό χαρακτήρα. Συναφώς, η προσφεύγουσα προβάλλει τρία επιχειρήματα.

11 Καταρχάς, δεν μπορεί να υποστηριχθεί η ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ του σήματος PAPERLAB και των οικείων προϊόντων. Ο όρος «paperlab» αποτελεί επινοημένη ονομασία, καθώς ο συνδυασμός των όρων «paper» και «lab» είναι ασυνήθης. Το σήμα PAPERLAB κατέχει ιδιαίτερη θέση και επιτελεί ειδική λειτουργία στη συγκεκριμένη αγορά, διότι το κοινό στο οποίο απευθύνεται [στο εξής: ενδιαφερόμενο κοινό] αποτελείται από μια μικρή ομάδα επαγγελματιών της βιομηχανίας χαρτιού.

12 Η προσφεύγουσα, προκειμένου να αποδείξει, καταρχάς, τη μη ύπαρξη άμεσης σχέσεως μεταξύ του σήματος PAPERLAB και των προϊόντων για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως, αναλύει τη σημασία των όρων «paper» [χαρτί] και «lab» [εργαστήριο] και υποστηρίζει ότι στοιχείο κλειδί του σημείου PAPERLAB αποτελεί η λέξη «lab». Κατά την προσφεύγουσα, από πολυάριθμους ορισμούς της λέξεως αυτής προκύπτει ότι ο όρος αυτός (ή ο όρος «laboratory» [εργαστήριο]) δηλώνει μια αίθουσα, ένα κτίριο ή ένα χώρο που χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή επιστημονικών πειραμάτων, την επιστημονική έρευνα ή διδασκαλία ή επίσης ένα χώρο στον οποίο παρασκευάζονται φάρμακα και χημικά προϊόντα. Κατά την προσφεύγουσα, υφίσταται πραγματική σημασιολογική διαφορά μεταξύ, αφενός, ενός χώρου και, αφετέρου, εξοπλισμού, όπως είναι τα προϊόντα για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως του σήματος. Επομένως, όταν ο καταναλωτής βλέπει ή ακούει τον όρο «paperlab», δεν μπορεί να συναγάγει ότι πρόκειται για εξοπλισμό και όχι για ένα χώρο που προορίζεται για επιστημονικές εργασίες.

13 Όσον αφορά, περαιτέρω, τον χαρακτήρα του σήματος PAPERLAB ως επινοήματος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το λεκτικό αυτό σημείο είναι προϊόν μιας πρωτότυπης συνθέσεως αποτελούμενης από τους όρους «paper» και «lab», οι οποίοι παρατάχθηκαν, σχηματίζοντας μια ασυνήθη δομή που δεν αποτελεί γνωστή

έκφραση της αγγλικής γλώσσας. Αυτό το λεξιλογικό επινόημα, όπως και το σήμα BABY-DRY (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-383/99 P, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2001, σ. I-6251, σκέψη 40), προσδίδει διακριτικό χαρακτήρα στο κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργηθέν σήμα, επιτρέποντάς του να επιτελέσει την ουσιώδη λειτουργία του, ήτοι να καταστήσει αναγνωρίσιμη την επιχείρηση που διαθέτει τα εν λόγω προϊόντα στην αγορά.

14 Τέλος, ως προς την ιδιαίτερη θέση και λειτουργία του σήματος PAPERLAB στη συγκεκριμένη αγορά, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι το ενδιαφερόμενο κοινό, του οποίου τον ορισμό υιοθετεί και το τμήμα προσφυγών, αποτελείται από ένα μικρό αριθμό τεχνικών και μηχανικών ειδικών στη βιομηχανία χαρτιού, οι οποίοι εξετάζουν προσεκτικά το προϊόν και το σήμα που αυτό φέρει. Το κοινό αυτό είναι, επομένως, απολύτως ικανό να αντιληφθεί τους όρους «paper» και «lab» κατά τη συνήθη έννοιά τους και να εκτιμήσει τον διακριτικό χαρακτήρα του συνδυασμού των δύο αυτών όρων και τη χρήση του για τη δήλωση προϊόντων ηλεκτρονικού εξοπλισμού και όχι υπηρεσίας. Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, αφενός, ουδείς τρίτος χρησιμοποιεί τον όρο «paperlab» ούτε έχει ανάγκη ή ιδιαίτερο συμφέρον να τον χρησιμοποιεί για τις εμπορικές του δραστηριότητες και, αφετέρου, το σήμα PAPERLAB δεν περιορίζει τα δικαιώματα τρίτων επιχειρήσεων, οι οποίες εξακολουθούν να διαθέτουν την ευχέρεια να χρησιμοποιούν τους όρους «paper», «laboratory» και «lab» μεμονωμένα ή σε συνδυασμούς.

15 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το σήμα PAPERLAB καταχωρίστηκε για όμοια προϊόντα στη Φινλανδία, καθώς και για παρεμφερή προϊόντα στις χώρες της Benelux, στην Ιαπωνία και σε ορισμένες αγγλοσαξονικές χώρες (Ηνωμένες Πολιτείες και Καναδάς), όπου η σημασία, στην αγγλική γλώσσα, των όρων «lab», «paper» ή «laboratory» δεν δημιουργεί καμία αμφιβολία στο ενδιαφερόμενο κοινό. Ο μεγάλος αριθμός αυτών των καταχωρίσεων αποτελεί ουσιώδη ένδειξη της δυνατότητας καταχωρίσεως του σήματος PAPERLAB σε κοινοτικό επίπεδο.

16 Τρίτον, το ΓΕΕΑ έχει δεχθεί αιτήσεις καταχωρίσεως σημάτων συνιστώμενων σε συνδυασμό λέξεων παρόμοιο προς τον συνδυασμό που χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία του σήματος PAPERLAB για προϊόντα της κλάσεως 9, ιδίως για υλικό ηλεκτρονικών κυκλωμάτων ή ακόμη για εργαλεία πληροφορικής. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνάδει, επομένως, με την πρακτική που ακολούθησε το ΓΕΕΑ με προηγούμενες αποφάσεις του. Η προσφεύγουσα αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στα σήματα IQ-PAPER, PAPERMARK, PAPERPAD, PAPERGATE και PAPERMASTER.

17 Με το υπόμνημά της απαντήσεως, το ΓΕΕΑ συντάσσεται με τη θέση του τμήματος προσφυγών, κατά την οποία το σήμα PAPERLAB είναι περιγραφικό.

18 Καταρχάς, κατά το ΓΕΕΑ, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας όρων «paper» και «lab», των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση, καθώς και του ενδιαφερόμενου κοινού, το σήμα PAPERLAB περιγράφει στην αγγλική, κατά τρόπο απλό και άμεσο, την αναμενόμενη λειτουργία ή τον προορισμό των συγκεκριμένων προϊόντων, λόγω της αρκούντως άμεσης και ειδικής σχέσεως μεταξύ του σημείου PAPERLAB και των εν λόγω προϊόντων. Συνεπώς, το οικείο κοινό αντιλαμβάνεται το σημείο αυτό ως δηλωτικό συσκευής ελέγχου του χαρτιού και των προϊόντων από χαρτί και όχι ως εργαστήριο κατά τη συνήθη του όρου έννοια.

19 Ομοίως, κατά το ΓΕΕΑ, η παράταξη των όρων «paper» και «lab» στο σημείο PAPERLAB δεν είναι ασυνήθης από συντακτικής απόψεως, αλλά αντιστοιχεί στο συνήθη και γραμματικώς ορθό τρόπο αναφοράς στο είδος των συγκεκριμένων προϊόντων. Το οικείο κοινό μπορεί σαφώς να χρησιμοποιεί στην καθομιλουμένη τους δύο αυτούς όρους για να δηλώσει τα χαρακτηριστικά των προϊόντων. Επομένως, εν αντιθέσει προς τον συνδυασμό που αφορά η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προμνησθείσα απόφαση Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, ο συνδυασμός «paperlab» δεν δύναται να προσδώσει διακριτικό χαρακτήρα στο υποβληθέν προς καταχώριση σήμα, διότι δεν παράγει ένα νόημα διαφορετικό από αυτό που παράγουν στην καθομιλουμένη οι λέξεις «paper» και «lab». Το ΓΕΕΑ συμφωνεί με την εκ μέρους της προσφεύγουσας ανάλυση της έννοιας του ενδιαφερόμενου κοινού, αλλά συνάγει ότι, ακριβώς λόγω της πείρας και των γνώσεών του, το εξειδικευμένο αυτό κοινό είναι ικανό να αντιληφθεί την ακριβή τεχνική έννοια του όρου «paperlab». Για το κοινό αυτό, το σήμα PAPERLAB μεταδίδει ένα σαφές και άμεσο μήνυμα, ήτοι ότι η προσφεύγουσα παρέχει έναν εξοπλισμό με μορφή εργαστηρίου για τον έλεγχο και τη δοκιμή του χαρτιού.

20 Ομοίως, κατά το ΓΕΕΑ, δεν είναι αναγκαίο τα σημεία να χρησιμοποιούνται πράγματι, κατά την υποβολή της αιτήσεως καταχωρίσεως, για την περιγραφή των προϊόντων ή των χαρακτηριστικών τους, αλλά αρκεί η δυνατότητα αυτών των σημείων και ενδείξεων να χρησιμοποιηθούν για τέτοιο σκοπό.

21 Δεύτερον, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι, μολονότι κατά την εξέταση των αιτήσεων καταχωρίσεως μπορούν να ληφθούν υπόψη προγενέστερες εθνικές αποφάσεις περί καταχωρίσεως, οι αποφάσεις αυτές δεν είναι δεσμευτικές.

22 Τρίτον, όταν το ΓΕΕΑ εξετάζει μια αίτηση καταχωρίσεως και καλείται να κρίνει αν συντρέχει ή όχι απόλυτος λόγος απαραδέκτου κατά το άρθρο 7 του κανονισμού 40/94, υποχρεούται να αποφανθεί λαμβάνοντας υπόψη τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος, καθώς και τα προϊόντα και υπηρεσίες όπως αυτά περιγράφονται στην αίτηση καταχωρίσεως. Επομένως, η ύπαρξη προγενέστερων αποφάσεων του ΓΕΕΑ περί καταχωρίσεως σημάτων τα οποία παρουσιάζουν κάποιες ομοιότητες με το σήμα PAPERLAB δεν μπορεί να δεσμεύσει το ΓΕΕΑ κατά την εξέταση ενδεχόμενης συνδρομής, στην προκειμένη περίπτωση, απόλυτου λόγου απαραδέκτου, κατά μείζονα δε λόγο διότι τα μνημονευθέντα από την προσφεύγουσα σήματα διαφέρουν από το σήμα PAPERLAB, καθόσον δεν αφορούν τις ίδιες λέξεις και συνδέονται με προϊόντα και υπηρεσίες διαφορετικές από αυτές για τις οποίες υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

23 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά προς καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στις συναλλαγές, για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών». Επιπλέον, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού ορίζει ότι «[η] παράγραφος 1 εφαρμόζεται ακόμη και αν οι λόγοι απαραδέκτου υφίστανται μόνο σε τμήμα της Κοινότητας».

24 Τα σημεία και οι ενδείξεις που διαλαμβάνονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 είναι εκείνα τα οποία δύνανται να χρησιμοποιηθούν, στο πλαίσιο συνήθους, από πλευράς ενδιαφερόμενου κοινού, χρήσεως,

για να δηλώσουν, είτε άμεσα είτε με μνεία ενός ουσιώδους χαρακτηριστικού, το προϊόν ή την υπηρεσία για τα οποία ζητείται η καταχώριση [προπαρατεθείσα απόφαση Procter & Gamble, σκέψη 39, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 26ης Νοεμβρίου 2003, T-222/02, HERON Robotunits κατά ΓΕΕΑ (ROBOTUNITS), Συλλογή 2003, σ. II-4995, σκέψη 34].

25 Επομένως, για να εμπίπτει ένα σημείο στο πεδίο εφαρμογής της επιβαλλόμενης από τη διάταξη αυτή απαγορεύσεως, πρέπει να παρουσιάζει μια αρκούντως άμεση και συγκεκριμένη σχέση με τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες, η οποία να παρέχει στο οικείο κοινό τη δυνατότητα να αντιληφθεί άμεσα και χωρίς περαιτέρω σκέψη την περιγραφή των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών ή ενός εκ των χαρακτηριστικών τους [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Ιουλίου 2004, T-311/02, Lissotschenko και Hentze κατά ΓΕΕΑ (LIMO), Συλλογή 2004, σ. II-2957, σκέψη 30].

26 Για να θεωρηθεί περιγραφικό, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, ένα σήμα που συνίσταται σε νεολογισμό ή λέξη προκύπτουσα από συνδυασμό στοιχείων, δεν αρκεί η διαπίστωση του ενδεχόμενου περιγραφικού χαρακτήρα εκάστου των στοιχείων αυτών. Πρέπει επιπλέον να διαπιστώνεται ο περιγραφικός χαρακτήρας του ίδιου του νεολογισμού ή της λέξεως [απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 2005, T-367/02 έως 369/02, Wieland-Werke κατά ΓΕΕΑ (SnTEM, SnPUR, SnMIX), Συλλογή 2005, σ. II-47, σκέψη 31].

27 Επιπροσθέτως, ένα σήμα που συνίσταται σε νεολογισμό ή λέξη την οποία συνθέτουν στοιχεία έκαστο των οποίων είναι περιγραφικό χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως είναι το ίδιο περιγραφικό των χαρακτηριστικών των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, εκτός αν υφίσταται μια αντιληπτή διαφορά μεταξύ του νεολογισμού ή της λέξεως και του απλού συνόλου των συστατικών τους στοιχείων. Αυτό προϋποθέτει ότι, λόγω του ασυνήθους χαρακτήρα του συνδυασμού σε σχέση με τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες, ο νεολογισμός ή η λέξη δημιουργούν εντύπωση η οποία απέχει επαρκώς από αυτήν που προκαλεί η απλή ένωση των ενδείξεων που προσφέρουν τα στοιχεία που τους αποτελούν, ώστε οι συνδηλώσεις

του νεολογισμού ή της λέξεως να κατισχύουν των συνδηλώσεων του συνόλου των εν λόγω στοιχείων (προπαρατεθείσα απόφαση SnTEM, SnPUR, SnMIX, σκέψη 32). Συναφώς, είναι επίσης λυσιτελής η ανάλυση του συγκεκριμένου όρου βάσει των κατάλληλων λεξιλογικών και γραμματικών κανόνων [βλ., υπό την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα απόφαση ROBOTUNITS, σκέψη 39, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Νοεμβρίου 2004, T-173/03, Geddes κατά ΓΕΕΑ (NURSERYROOM), Συλλογή 2004, σ. II-4165, σκέψη 21].

28 Εν προκειμένω, τα προϊόντα για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως του σήματος PAPERLAB είναι είδη εξοπλισμού πληροφορικής και εγκαταστάσεις μετρήσεως για τον έλεγχο και τη δοκιμή του χαρτιού. Δεδομένου ότι τα συγκεκριμένα προϊόντα αποτελούν ειδικό εξοπλισμό, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελείται πράγματι από επαγγελματίες και καταναλωτές έμπειρους στον τομέα του εξοπλισμού πληροφορικής και των εγκαταστάσεων μετρήσεως για τον έλεγχο και τη δοκιμή του χαρτιού και ότι το κοινό αυτό είναι αγγλόφωνο.

29 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από τη μη ύπαρξη άμεσου δεσμού μεταξύ του σήματος PAPERLAB και των οικείων προϊόντων, πρέπει να επισημανθεί ότι πράγματι το σήμα αυτό αποτελείται από δύο διακριτά στοιχεία, τον όρο «paper» και τον όρο «lab». Αφενός, ο όρος «paper» παραπέμπει άμεσα στον προορισμό και, συνεπώς, σε ένα χαρακτηριστικό των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος. Αφετέρου, ο όρος «lab» περιγράφει μια λειτουργία των εν λόγω προϊόντων. Συγκεκριμένα, είναι σαφές ότι ο όρος «lab» δηλώνει ένα εργαστήριο και ότι ο προορισμός των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος είναι ο έλεγχος και η δοκιμή του χαρτιού, εργασίες που συνήθως εκτελούνται σε ένα ή από ένα εργαστήριο. Είναι, βεβαίως, αληθές ότι, συνειρμικά, ο όρος «lab» παραπέμπει μάλλον σε ένα χώρο παρά σε ένα σύνολο συσκευών. Εντούτοις, η σημασία αυτή πρέπει να εξετασθεί σε σχέση με τα προϊόντα που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως. Υπό το πρίσμα αυτό, ο όρος «lab» μπορεί κάλλιστα να περιγράφει τον εξοπλισμό ή τις συσκευές που προορίζονται για την πραγματοποίηση ελέγχων και δοκιμών.

30 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στοιχείων, το ενδιαφερόμενο κοινό είναι σε θέση να αντιληφθεί τη σημασία των όρων «paper» και «lab» ως όρων που παραπέμπουν, αντιστοίχως, σε χαρτί και σε εργαστήριο. Συνεπώς, έκαστος των

όρων που συνθέτουν το σήμα PAPERLAB πρέπει να θωρηθεί περιγραφικός ενός χαρακτηριστικού ή μιας λειτουργίας των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος.

31 Επιπλέον, όπως ορθώς επισήμανε το τμήμα προσφυγών, το ενδιαφερόμενο κοινό είναι σε θέση να αντιληφθεί το σημείο PAPERLAB ως δηλωτικό ενός συστήματος με μορφή εργαστηρίου για τον έλεγχο και τη δοκιμή του χαρτιού. Πράγματι, το έμπειρο και ειδικευμένο αυτό κοινό, το οποίο κατέχει την αγγλική γλώσσα και έχει τεχνικές γνώσεις επί των προϊόντων και της βιομηχανίας χαρτιού, γνωρίζει πλήρως τη φύση, τα χαρακτηριστικά και την αναμενόμενη χρήση του εξοπλισμού πληροφορικής και των οργάνων μετρήσεως που προορίζονται για τον έλεγχο και τη δοκιμή του χαρτιού. Το κοινό αυτό θα μπορεί, ως εκ τούτου, να συνδέει το σήμα PAPERLAB με τα προϊόντα για οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως. Συνεπώς, εν αντιθέσει προς την άποψη της προσφεύγουσας, το κοινό αυτό είναι ικανό να αντιληφθεί την ακριβή τεχνική έννοια του όρου «paperlab» ακριβώς λόγω της επαγγελματικής του ιδιότητας και των εξειδικευμένων γνώσεών του.

32 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο το σήμα PAPERLAB αποτελεί επινόημα, προκύπτει ότι ο συνδυασμός «paperlab» δεν παρουσιάζει ασυνήθη δομή. Αντιθέτως, το επίμαχο σημείο, συνενώνοντας τις λέξεις «paper» και «lab» σε ορθή, κατά την αγγλική γραμματική, σειρά, δεν δημιουργεί στο οικείο κοινό εντύπωση απέχουσα επαρκώς από αυτήν που προκαλεί η απλή παράταξη των λέξεων, ώστε να μεταβάλλει την έννοια ή το περιεχόμενό τους. Επομένως, το κοινό δεν θα αντιληφθεί τον συνδυασμό αυτόν ως ασυνήθη. Συνεπώς, το τμήμα προσφυγών δεν αγνόησε τις αρχές που διαμορφώθηκαν με την προπαρατεθείσα απόφαση Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ OHMI (σκέψεις 43 και 44), λαμβανομένου υπόψη ότι, εν προκειμένω, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα δεν αποτελεί λεξιλογικό επινόημα.

33 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το σήμα PAPERLAB περιγράφει στην αγγλική, απλά και άμεσα, την αναμενόμενη λειτουργία των προϊόντων για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως. Συγκεκριμένα, το λεκτικό σημείο PAPERLAB δεν δημιουργεί εντύπωση απέχουσα επαρκώς από αυτήν που προκαλεί η απλή ένωση των όρων «paper» και «lab». Επιπλέον, το σημείο «paperlab» μπορεί ομοίως να γίνει αντιληπτό ως δηλωτικό ενός

εκ των χαρακτηριστικών των οικείων προϊόντων, εφόσον πρόκειται για εξοπλισμό πληροφορικής και για όργανα μετρήσεως που προορίζονται να λειτουργήσουν ως πραγματικό φορητό εργαστήριο, προκειμένου να παρέχουν, in situ, τις υπηρεσίες που συνήθως παρέχονται σε ένα εργαστήριο.

34 Η διαπίστωση αυτή δεν μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση από το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο ο όρος «paperlab» δεν χρησιμοποιείται στην καθομιλουμένη και δεν λημματοποιείται στα λεξικά. Προκειμένου το ΓΕΕΑ να απορρίψει αίτηση καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν απαιτείται τα σημεία και οι ενδείξεις που συνθέτουν το σήμα και διαλαμβάνονται στην εν λόγω διάταξη να χρησιμοποιούνται πράγματι, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως, για την περιγραφή προϊόντων ή υπηρεσιών, όπως αυτά για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση, ή χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών. Όπως προκύπτει από το γράμμα της εν λόγω διατάξεως, αρκεί τα ως άνω σημεία και οι ενδείξεις να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους ως άνω σκοπούς. Επομένως, η αίτηση καταχωρίσεως λεκτικού σημείου πρέπει να απορρίπτεται, κατ' εφαρμογήν της εν λόγω διατάξεως, αν το σημείο αυτό δηλώνει, με μία τουλάχιστον από τις δυνητικές σημασίες του, ένα χαρακτηριστικό των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών (απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 2003, C-191/01 P, ΓΕΕΑ κατά Wrigley, Συλλογή 2003, σ. I-12447, σκέψη 32). Επιπλέον, το ΓΕΕΑ δεν έχει την υποχρέωση να αποδείξει ότι το σημείο αυτό περιλαμβάνεται στα λεξικά. Η δυνατότητα ενός σημείου να καταχωριστεί ως κοινοτικό σήμα πρέπει να εκτιμάται μόνο βάσει της σχετικής κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως αυτή ερμηνεύεται από τον κοινοτικό δικαστή. Επομένως, προκειμένου το τμήμα προσφυγών να λάβει απόφαση, αρκεί η εκ μέρους του εφαρμογή του κριτηρίου του περιγραφικού χαρακτήρα, όπως αυτό ερμηνεύθηκε από τη νομολογία, χωρίς να απαιτείται η θεμελίωση της αποφάσεως αυτής με αποδεικτικά στοιχεία [απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-289/02, Telepharmacy Solutions κατά ΓΕΕΑ (TELEPHARMACY SOLUTIONS), που δεν δημοσιεύθηκε ακόμη στη Συλλογή, σκέψη 54].

35 Δεδομένου ότι έχει αποδειχθεί ότι το σημείο PAPERLAB μπορεί να είναι περιγραφικό μιας εκ των λειτουργιών των προϊόντων για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχωρίσεως, το επιχείρημα σχετικά με τη δυνατότητα των τρίτων να χρησιμοποιούν τους γενικούς όρους «paper», «lab» ή «laboratory», μεμονωμένα ή σε συνδυασμούς, προβάλλεται αλυσιτελώς.

36 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το πρώτο επιχείρημα της προσφεύγουσας είναι αβάσιμο.

37 Το δεύτερο επιχείρημα της προσφεύγουσας, το οποίο αντλείται από την ύπαρξη εθνικών αποφάσεων περί καταχωρίσεως του σήματος PAPERLAB για προϊόντα όμοια ή παρεμφερή, είναι, ομοίως, αβάσιμο. Το κοινοτικό καθεστώς των σημάτων είναι ένα αυτοτελές σύστημα, το οποίο αποτελείται από ένα σύνολο κανόνων και επιδιώκει ειδικούς σκοπούς, η δε εφαρμογή του είναι ανεξάρτητη κάθε εθνικού συστήματος [απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Δεκεμβρίου 2000, T-32/00, Messe München κατά ΓΕΕΑ (electronica), Συλλογή 2000, σ. II-3829, σκέψη 47]. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα καταχωρίσεως ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος πρέπει να εκτιμάται μόνο βάσει της σχετικής κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως. Το ΓΕΕΑ και, εφόσον παραστεί ανάγκη, ο κοινοτικός δικαστής δεν δεσμεύονται από απόφαση εκδοθείσα σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα η οποία αναγνωρίζει τη δυνατότητα του ιδίου σημείου να καταχωριστεί ως εθνικό σήμα. Τούτο ισχύει ακόμη και αν η απόφαση αυτή ελήφθη κατ' εφαρμογήν εθνικής νομοθεσίας εναρμονισμένης με την πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), ή ακόμη εντός χώρας ανήκουσας στη γλωσσική ζώνη από την οποία προέρχεται το επίμαχο λεκτικό σημείο [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, T-106/00, Streamserve κατά ΓΕΕΑ (STREAMSERVE), Συλλογή 2002, σ. II-723, σκέψη 47].

38 Εν προκειμένω, δεν προκύπτει ότι, κατά την εξέταση της δυνατότητας καταχωρίσεως του σημείου PAPERLAB ως κοινοτικού σήματος, το τμήμα προσφυγών αγνόησε τη σχετική κοινοτική κανονιστική ρύθμιση. Εξάλλου, κατά την προμνησθείσα νομολογία, το τμήμα προσφυγών μπορούσε να εκτιμήσει ελεύθερα το γεγονός ότι το σήμα PAPERLAB είχε καταχωριστεί σε δύο αγγλόφωνες χώρες (Ηνωμένες Πολιτείες και Καναδάς) και να εξαγάγει συμπεράσματα ως προς τη λύση που έπρεπε να δοθεί επί της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος PAPERLAB.

39 Το τρίτο επιχείρημα της προσφεύγουσας, κατά το οποίο το ΓΕΕΑ έχει δεχθεί στο παρελθόν αιτήσεις καταχωρίσεως σημάτων που συνίστανται σε συνδυασμό λέξεων ανάλογο προς αυτόν του σήματος PAPERLAB, είναι, ομοίως αβάσιμο. Αφενός, τα μνημονευθέντα από την προσφεύγουσα σήματα διαφέρουν από το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα PAPERLAB, καθόσον δηλώνουν προϊόντα και υπηρεσίες άλλες από αυτές που αφορά το επίμαχο, εν προκειμένω, σήμα. Αφετέρου, οι αποφάσεις περί καταχωρίσεως ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος, τις οποίες καλούνται να λαμβάνουν τα τμήματα προσφυγών δυνάμει του κανονισμού 40/94, αποτελούν ζήτημα δέσμιας αρμοδιότητας και όχι ζήτημα που απόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια. Επομένως, η δυνατότητα καταχωρίσεως ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος πρέπει να εκτιμάται αποκλειστικώς βάσει της σχετικής κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως αυτή έχει ερμηνευθεί από τον κοινοτικό δικαστή, και όχι βάσει μιας προηγούμενης διαφορετικής πρακτικής των τμημάτων προσφυγών ως προς τη λήψη αποφάσεων [απόφαση του Πρωτοδικείου της 2ας Ιουλίου 2002, Τ-323/00, SAT.1 κατά ΓΕΕΑ (SAT.2), Συλλογή 2002, σ. II-2839, σκέψη 60, η οποία δεν επικυρώθηκε ως προς το σημείο αυτό με την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, C-329/02 P, SAT.1 κατά ΓΕΕΑ, που δεν δημοσιεύθηκε ακόμη στη Συλλογή].

40 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο μοναδικός προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν μπορεί να γίνει δεκτός. Κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

41 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει αυτή, σύμφωνα με το αίτημα του ΓΕΕΑ, να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Legal Mengozzi Wiszniewska-Białecka

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Ιουνίου 2005.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

H. Legal